

Bendt Niensens Tegnesteue
8700 Horsens

Kystdirektoratet
J.nr. 21/15022-14
Ref. Jan Kofod Winther
15-06-2022

Dispensation til etablering af 5 spange, en trappe samt flytning af shelters ved forlængelse af Bollerstien mellem Horsens og Fiskerhuset nordvest for Boller Slot inden for strandbeskyttelseslinjen på matr.9a, Sejet By, Uth, m.fl. 8700 Horsens. Horsens Kommune

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af 5 spange, en trappe samt flytning af shelters ved forlængelse af Bollerstien mellem Horsens og Fiskerhuset nordvest for Boller Slot inden for strandbeskyttelseslinjen på matr.9a, Sejet By, Uth, m.fl. 8700 Horsens. Horsens Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til etablering af spange, trappe samt flytning af skelters som ansøgt.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

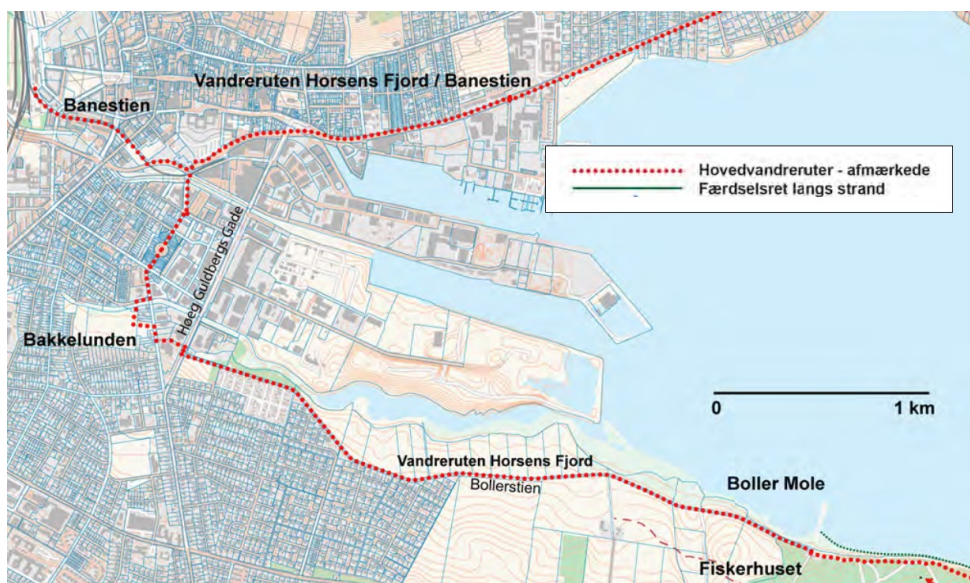
¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Odder, Horsens og Hedensted Kommuner har i 2019 indgået et samarbejde om Naturområde Horsens Fjord. Formålet med samarbejdet er bl.a. at skabe tilgængelighed til fjordlandskabet og opsætte information om natur- og kulturhistorien.

Kommunerne har i snart tre år arbejdet med at afmærke eksisterende stier og ”lukke huller” ved aftaler med lodsejere om at afmærke en samlet stiforbindelse omkring fjorden kaldet Vandreruten Horsens Fjord. Denne ansøgning handler om strækningen fra Boller Slot til Brund Strandvej, hvor der nu foreligger tilsagn fra offentlige og private lodsejere om en forlængelse af den eksisterende, Bollerstien, fra Høegh Guldbergsgade i Horsens Midtby til Fiskerhuset nordvest for Boller Slot.

Horsens Kommune har primo november 2021 meddelt dispensation til krydsning af strandengen ved spang 3, samt til spang 1's krydsning af fredet dige.

I ansøgningen anføres bl.a.:

Spange

For at kunne krydse mindre vandløb og grøfter anmodes om tilladelse til at etablere 5 spange af varierende længde – fra 3-8 meters længde. Samtlige spange etableres i 1,0 meters bredde med to vanger i eg på 7,5x20 cm, som boltes fast på 4 robiniestolper Ø14-17 cm, der er sat til fast bund/frostfri dybde. På vangerne lægges et dæk af egebrædder på min. 3 cm tykkelse.

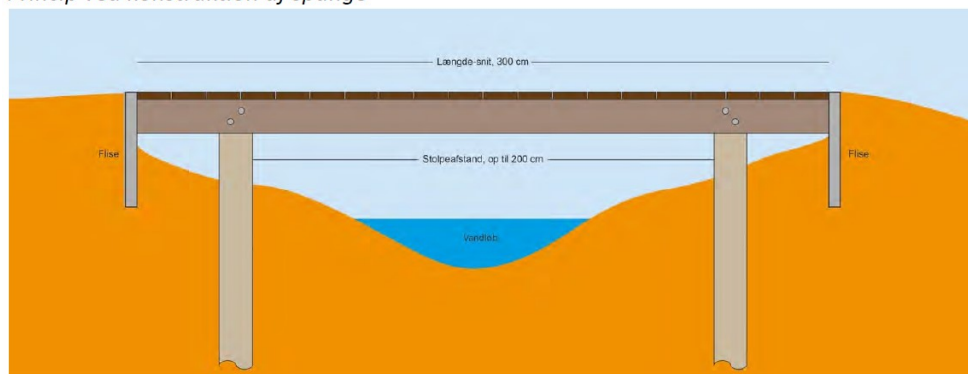
Overgangen mellem terræn og trækonstruktionen markeres med en kantstillet flise (2 stk 50x50 cm fliser i hver ende af spangen), så det så vidt muligt kan undgås, at spangen får direkte jordkontakt. Fliserne sættes i en stribe beton.

Ved kombination af højvande i Horsens Fjord og vind fra nordlig retning skal spangene kunne modstå overskylning af vand fra fjorden.

Placering af spange

Princip ved konstruktion af spange

Trapper

Offentligheden har ret til færdsel til fods på den ubevoksede strandbred, men kan ved højvande have svært ved at komme forbi de nedfaldne træer. Derfor giver det ikke mening af afmærke Vandreruten Horsens Fjord på den ubevoksede strandbred. Det har i dialogen med de private lodsejere derfor været hensigten at finde et tracé, hvor man færdes i minimum kote 1,0 over havets overflade, så man kun helt undtagelsesvist og under ekstreme vejrforhold må vende om på en fodtur langs fjorden.

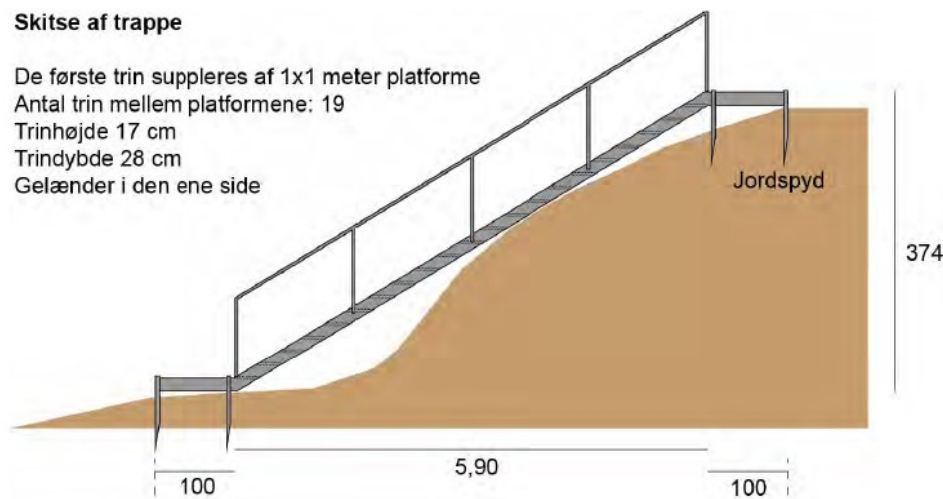
Ca. 130 meter øst for Nørremarksvej er der over en strækning på ca. 70 meter en række nedfaldne træer på stranden. Disse træers fald er en del af den naturlige nedbrydning af kystskrænten og sikrer et karakteristisk kystbillede, som ikke ønskes forstyrret ved en manuel rydning af stranden.

Derfor er der ønske om at etablere en trappe fra den ubevoksede strandbred og op til kanten af den ca. 3,5 meter høje kystskrænt, så publikum kan bevæge sig tørskoet syd om de nedfaldne træer ovenfor kystskrænten langs den dyrkede mark. Den private ejer af matr. 5d, Sejet, Uth er indforstået med at trappen etableres, og at lodsejeren derudover af egen drift etablerer en græsbræmme langs den dyrkede mark, hvor trampestien kan fortsætte i retning mod øst, så publikum kan færdes i bræmmen og ikke behøver at gå i afgroderne.

Trappen etableres som en konstruktion med så lille et aftryk i naturen som muligt. Den foreslås udført som en galvaniseret ståltrappe, som forankres med jordspyd på den ubevoksede strandbred og øverst på kystskrænten, på et sted vest for de nedfaldne træer, hvor kysten nedbrydes minimalt. Trappen kan derved placeres uden terrænændringer eller indgreb i form af betonstøbning eller lignende, men den kan let justeres ind efter naturen egne dynamikker.

Skitse af trappe

De første trin suppleres af 1x1 meter platforme
Antal trin mellem platformene: 19
Trinhøjde 17 cm
Trindybde 28 cm
Gelænder i den ene side

Flytning af shelter

Naturstyrelsen Trekantsområdet har for år tilbage opstillet en shelter med tilhørende multlokum, Boller Nederskov Shelter i Boller Nederskovs østre ende. Den lidt isolerede placering var ønskelig fra starten, da shelteren især henvendte sig til havkajakbrugere.

Imidlertid har det vist sig, at andre brugergrupper også har fundet frem til shelteren, hvilket også er i orden med Naturstyrelsens praksis med overnatning på offentlige arealer. Shelteren kan derfor også bookes af andre brugergrupper end kajaksejlende. Boller Nederskov er tillige udpeget som frit teltningsområde (<https://udinaturen.dk/shelter/102641>).

Naturstyrelsen har erfaret, at den øgede brug af shelteren også har medført et øget behov for opsyn. Shelteren har været udsat for hårdhændet brug fra publikum, som har fundet frem til området via vejnettet i Boller Nederskov og andre tilkørselsmuligheder fra det offentlige vejnet.

Derfor har Naturstyrelsens Trekantsområdet ønske om at flytte shelteren og multlokummet til en anden beliggenhed tættere på kommende opsynsmandsbolig i Fiskerhuset ved Boller Slot. Shelteren kan fortsat tilgås lovligt af kajaksejlende fra fjordsiden

Shelterens ønskede nye placering er vist med rød stjerne. Naturstyrelsens Fiskerhus er også vist med rødt øverst til venstre på kortudsnittet. Fra Fiskerhuset er der ca. 500 meter hen til den ønskede placering af shelteren.

Der er gode landgangsmuligheder fra fjordsiden ud for den ønskede placering af shelteren. Eksisterende stier fører fra stranden op til arealet, hvor shelteren foreslås placeret.

Shelteren ønskes placeret i kanten af det nyskovede område i billedets baggrund.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 7 km mod nordøst. Når der henses til det ansøgte karakter og dets placering er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-områder, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet har ved vurderingen bemærket det af Horsens Kommune anførte i ansøgningen (se bilag 3):

Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- *skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder*
- *indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området.*

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er Kystdirektoratets vurdering, at hvert af de omhandlede anlæg er beskedent anlæg, som ikke vil påvirke oplevelsen af kystlandskabet nævneværdigt, hverken enkeltvis eller samlet, idet de placeres med relativt stor indbyrdes. Der er endvidere tale om anlæg, der er frit tilgængelige for områdets besøgende.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til etablering af 5 spang, trappe samt flytning af shelters.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Horsens Kommunes habitatvurdering

Afgørelsen er også sendt til:

- Horsens Kommune, horsens.kommune@horsens.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Horsens, horsens@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Søhøjlandet, soehoejlandet@friluftsradet.dk; jankarno@gmail.com
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Horsens, horsens@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, jyllandskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

horsens.kommune@horsens.dk; dn@dn.dk; horsens@dn.dk; fr@friluftsradet.dk;
soehoejlandet@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; horsens@dof.dk;
jyllandskredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
gehra@nst.dk; swba@horsens.dk; ojo@sejet.dk; post@slks.dk; ojl@mst.dk;
bntegnestue@gmail.com;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3.

Habitatvurdering

Jf. *habitatbekendtgørelsen*¹ skal der forud for meddelelse af afgørelse foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt.

Der kan kun meddeles afgørelse, hvis det vurderes, at projektet ikke medfører:

- skade på de naturtyper, som området er udpeget for
- skade på levesteder for de arter, som området er udpeget for
- eller betydelige forstyrrelser for bilag IV-arter.

Natura 2000

Projektområdet ligger ca. 3 km fra nærmeste Natura 2000 område, som er Natura 2000 område nr. 56 (Habitatområde H52, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave og fuglebeskyttelsesområde F36, Horsens Fjord og Endelave).

Alene på baggrund af den store afstand til det internationale naturbeskyttelsesområde og projektets beskedne omfang er det Horsens Kommunes vurdering, at det kan udelukkes, at projektet kan skade arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Bilag IV-arter

En række arter af planter og dyr, de såkaldte bilag IV-arter, er omfattet af en særlig streng beskyttelse i alle EU-medlemsstater herunder Danmark. Det gælder for dyrearterne, at der er et generelt forbud mod at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i deres naturlige udbredelsesområde, mens der for plantearterne er forbud mod at ødelægge dem. Forbuddet gælder uanset om disse dyr og planter findes indenfor eller udenfor beskyttede naturområder.

Horsens Kommune har kendskab til, at der omkring projektområdet lever følgende bilag IV arter; odder, stor vandsalamander, arter af flagermus og grøn mosaikguldsmed.

Diget, hvor stien føres over, ligger som en afgrænsning mellem Boller Skov og det åbne land. Der fældes ikke træer ved etablering af stien over jorddiget. Jorddiget vurderes ikke at udgøre et potentielt yngle- eller rasteområde for nogen af de bilag IV-arter, der forekommer i området.

Samlet vurdering vedr. udpegningsgrundlag og bilag IV-arter

Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder
- indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området.